

УПУТСТВО О МИНИМАЛНИМ УСЛОВИМА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
И ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА

Омладинских бригада 1
11070 Нови Београд

REPUBLIC OF SERBIA
MINISTRY OF ENVIRONMENT
AND SPATIAL PLANNING

1, Omladinskih brigada Str.
11070 New Belgrade

ИЗДАВАЧ:**Министарство животне средине и просторног планирања****Приредили:**

Александар Весић, помоћник министра
Љиљана Станојевић, помоћник министра
Зоран Вељковић, начелник одељења
Никола Матић, саветник
Проф. др Александар Јововић
Драгана Јевтић, Градска управа Шабац
Александар Цветковић, републички инспектор
Славица Тошић, Секретаријат за заштиту животне средине,
Градска управа Београд
Оливера Вучинић, Секретаријат за заштиту животне средине и
одрживи развој, АП Војводина
Јелена Кукољ, саветник

Захваљујемо се свим колегама који су својим прилозима допринели садржају и изгледу књиге.

Штампа:**Тираж: 500**

Београд, новембар 2010. године

САДРЖАЈ:

Увод	5
Мере заштите животне средине	6
Опште мере	6
Мере у току изградње	6
Управљање отпадом	6
Заштита вода	6
Заштита ваздуха	7
Заштита од буке	8
Остале опште мере	8
Производња енергије - Термоенергетска постројења	9
Складиштење запаљивих течности и гасова	10
Хемијска индустрија	11
Самостална постројења за производњу, прераду, формирање и паковање фармацеутских и козметичких производа	11
Прехрамбена индустрија	12
Постројења за производњу, третман, прераду или обраду производа из:	
Сировина животињског порекла (осим млека)	12
Сировина биљног порекла	12
Постројења за прераду, паковање и конзервирање меса, поврћа и воћа	13
Постројења за производњу хране за животиње осим мешаона сточне хране за сопствене потребе	13
Пољопривреда	14
Фарме за узгој живине	14
Фарме за узгој свиња и говеда	14
Постројења за обраду, третман и прераду млека	15
Постројења за обраду, третман и прераду подземних вода, пуњење и паковање	16
Постројење за производњу пива	17
Постројење за производњу слада и квасца	17
Постројење за производњу слаткиша или сирупа	17
Постројење за производњу алкохолних пића, безалкохолних пића, сирћета	18
Постројења за клање животиња и постројења за прераду рибе	18
Постројења за производњу рибљег брашна или рибљег уља	19

Постројења за производњу и прераду скроба	20
Постројења за производњу или рафинирање шећера коришћењем шећерне репе или сировог шећера	20
Млинови и сушаре	21
Хладњаче (без погона за прераду сировина)	21
Производња меласе	21
Индустрија текстила, коже, дрвета и папира	22
Постројења за прераду, обраду и оплемењивање дрвета	22
Постројења за штављење и обраду коже	22
Инфраструктурни пројекти	23
Пројекти урбаног развоја: трговачки, пословни и продајни центри, стадиони	23
Надземни паркинг	24
Подземна гаража	25
Базне радио станице мобилне телефоније	26
Остали пројекти	26
Аутомобилске стазе за трке или испитивање моторних возила са пратећим објектима	26
Постројења за производњу бетона - бетоњерке, укључујући и мобилна постројења	27
Гробља и крематоријуми	27
Гробља	27
Сабирна капела – мртвачница на гробљу	28
Крематоријуми	29
Ћумуране	30
Објекти за снабдевање моторних возила горивом - бензинске пумпе	31

Увод

Поштовани корисници „Упутства о минималним условима за заштиту животне средине“, достављамо вам ову публикацију са жељом да уједначимо наш рад и поступамо ефикасно на свим нивоима у Републици Србији (Министарство надлежно за послове заштите животне средине, Покрајински секретаријат, локалне самоуправе у градовима и општинама), како бисмо омогућили брже инвестирање у нашу земљу. Радна група коју је Министарство формирало, припремила је Упутство које ће вам послужити као велика помоћ приликом прописивања минималних услова заштите животне средине за објекте, за које надлежни орган одлучи да није потребна израда студије утицаја на животну средину.

Овај материјал је такође био неопходан, у процесу придруживања ЕУ, јер је у извештају Европске комисије о нашем напретку за претходну годину оцењено да на локалном нивоу нема довољно капацитета, а такође је стављена примедба да се Закон о процени утицаја не спроводи на ефикасан начин. На већини тренинга који су одржани у периоду од децембра 2004. године до данас, запослени на пословима заштите животне средине у службама које спроводе Закон о процени утицаја на животну средину, као и запослени на пословима урбанизма, истицали су неопходност доношења оваквог документа.

Доношење закона из области заштите животне средине је веома тежак посао, а још је тежи посао спровођење тих закона на свим нивоима. Стога се надамо да ће ово Упутство допринети лакшем спровођењу Закона о процени утицаја на животну средину.

Препоручујемо да пре доношења решења којим се утврђују мере заштите, надлежни орган јединице локалне самоуправе размотри и примени ово Упутство, а узимајући у обзир карактеристике самог пројекта и посматране локације.

МИНИСТАР
Др Оливер Дулић

Мере заштите животне средине

Опште мере:

I. Мере у току изградње

Током извођења радова на припреми терена и изградњи објекта потребно је планирати и применити следеће мере заштите:

1. Носилац пројекта је дужан да поштује Закон о планирању и изградњи („Сл. гл. РС”, бр. 72/09), као и подзаконска акта донета на основу овог Закона
2. Вршити редовно квашење запрашених површина и спречити расипање грађевинског материјала током транспорта
3. Утврдити обавезу санације земљишта, у случају изливања уља и горива током рада грађевинских машина и механизације
4. Отпадни материјал који настане у процесу изградње (комунални отпад, грађевински материјал и метални отпад, пластика, папир, старе гуме и сл.) прописно сакупити, разврстати и одложити на за то предвиђену и одобрену локацију
5. Материјал из ископа одвозити на унапред дефинисану локацију, за коју је прибављена сагласност надлежног органа; транспорт ископаног материјала вршити возилима која поседују прописане кошеве и систем заштите од просипања материјала
6. Ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах прекине радове и обавести надлежну организацију за заштиту споменика културе
7. Ако се у току радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког типа и минеролошко-петрографског порекла, за које се претпоставља да има својство природног споменика, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежну организацију за заштиту природе.

II. Управљање отпадом

Носилац пројекта је дужан:

1. Да поштује Закон о управљању отпадом („Сл. гл. РС”, бр. 36/09), Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гл. РС”, бр. 36/09), као и подзаконска акта донета на основу ових закона
2. Обезбеди посебан простор
3. Обезбеди потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја (комунални и амбалажни отпад, органски или процесни отпад, рециклабилни материјал, отпад од чишћења сепаратора масти и уља и др.)
4. Да секундарне сировине, опасан и други отпад, предаје лицу са којим је закључен уговор, а које има одговарајућу дозволу за управљање отпадом (складиштење, третман, одлагање и сл).

III. Заштита вода

Носилац пројекта је дужан:

1. Да поштује Закон о водама („Сл. гл. РС”, бр. 33/10), као и подзаконска акта донета на основу овог Закона
2. Планира и изведе систем интерне сепаратне канализације (за атмосферске и фекалне отпадне воде)
3. Санитарно-фекалне отпадне воде одводи у градску канализациону мрежу а у

случају непостојања градске канализације, потребно је фекалне отпадне воде упуштати у водонепропусну септичку јаму, до опремања локације канализационом инфраструктуром

4. Обезбеди сагласност надлежног органа за послове водопривреде (мишљење, услови, дозвола...)

5. По потреби, предвиди одговарајући третман технолошких отпадних вода, којим се обезбеђују прописани захтеви емисије, односно прописани услови за испуштање у јавну канализацију или одређени реципијент

6. Предвиди контролисани прихват потенцијално зауљене атмосферске воде са интерних саобраћајних, манипулативних површина и паркинга, као и њен третман у таложнику/сепаратору масти и уља, којим се обезбеђује да квалитет пречишћених вода задовољава критеријуме прописане за испуштање у јавну канализацију или одређени реципијент; врши редовну контролу сепаратора и таложника и послове пражњења истих повери овлашћеној организацији; води уредну евиднецију о чишћењу наведене опреме и уређаја

7. Угради уређај за мерење количине испуштених отпадних вода-мераач протока и добијене резултате доставља надлежној инспекцији за заштиту животне средине (републичка, покрајинска, града Београда)

8. Успостави мониторинг вода које се испуштају у реципијент у складу са Законом о водама

9. Резултате мерења квалитета вода достави надлежној инспекцији и Агенцији за заштиту животне средине.

IV. Заштита ваздуха

Носилац пројекта је дужан:

1. Да поштује Закон о заштити ваздуха („Сл. гл. РС”, бр. 36/09), као и подзаконска акта донета на основу овог Закона

2. Предвиди одговарајућу опрему, техничка и технолошка решења, којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздух задовољава прописане граничне вредности

3. Да постројење приликом пројектовања, градње и коришћења одржава тако да не испушта загађујуће материје у ваздух у количини већим од граничних вредности емисије

4. Уколико дође до квара уређаја којим се обезбеђује спровођење прописаних мера заштите или до поремећаја технолошког процеса због чега долази до прекорачења граничних вредности емисије, носилац пројекта је дужан да квар или поремећај отклони или прилагоди рад новонасталој ситуацији или обустави технолошки процес како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року

5. У случају прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздуху, да предузме техничко-технолошке мере или да обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле у прописане вредности

6. Носилац пројекта стационарног извора загађивања, код кога се у процесу обављања делатности могу емитовати гасови непријатних мириса, дужан је да примењује мере које ће довести до редукције мириса иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вредности емисије

7. Носилац пројекта новоизграђеног или реконструисаног стационарног извора загађивања за који није прописана обавеза издавања интегрисане дозволе или израде студије о процени утицаја на животну средину дужан је да пре пуштања у рад прибави дозволу (уз захтев за издавање дозволе обавеза оператера је да приложи употребну

дозволу или техничку документацију за тај извор загађивања, као и стручни налаз са резултатима емисије)

8. Носилац пројекта сваког извора загађивања дужан је да достави надлежном органу податке о стационарном извору загађивања и свакој његовој промени

9. Обезбеди редован мониторинг емисије и да о томе води евиденцију

10. Обезбеди континуална мерења емисије ако за то постоји обавеза (када је масени проток емисије за одређену загађујућу материју већи од прописаних вредности) самостално, путем аутоматских уређаја за континуално мерење

11. Води евиденцију о обављеним континуалним мерењима са подацима о мерним местима, резултатима и учесталости мерења и достави податке једном у три месеца у року од 15 дана од истека тромесечја, а и да достави мерења на годишњем нивоу у виду годишњег извештаја најкасније до 31. јануара текуће године за претходну календарску годину

12. Обезбеди контролна мерења емисије преко овлашћених организација, ако мерења емисије обавља самостално

13. Обезбеди прописана повремена мерења емисије, преко овлашћеног правног лица два пута годишње, уколико не врши континуални мониторинг, а податке достави у року од 30 дана од дана извршеног мерења

14. Води евиденцију о врсти и квалитету сировина, горива и отпада у процесу спаљивања

15. Води евиденцију о раду уређаја за спречавање или смањење емисије загађујућих материја као и мерних уређаја за мерење емисије

16. Предвиди одговарајуће мере за спречавање ширења непријатних мириса (нпр. за упијање непријатног мириса амонијака користити рупичасте џакове напуњене зеолитом и сл.).

V. Заштита од буке

Носилац пројекта је дужан:

1. Да поштује Закон о заштити од буке у животниј средини („Сл. гл. РС”, бр. 36/09), као и подзаконска акта донета на основу овог Закона

2. Пројектује и изведе одговарајућу звучну заштиту, којом се обезбеђује да бука која се емитује из техничких и других делова објеката при прописаним условима коришћења и одржавања уређаја и опреме, односно током обављања планираних активности, не прекорачује прописане граничне вредности

3. Уколико се ради о компресору обавезно постави исти у затворен простор уз спровођење акустичних мера заштите и на удаљености од најмање 20 метара од најближе затвореног простора у коме бораве људи.

VI. Остале опште мере

1. Уређење зеленила:

- Потребно је извршити уређење и озелењавање слободних површина (травњаци, жбунаста и висока вегетација) у складу са пројектом хортикултурног уређења

- По ободу комплекса, целом дужином, формирати високо зеленило дугог вегетационог периода

2. Уређење простора, коришћење природних ресурса и добара врши се у складу са просторним и урбанистичким плановима и другим плановима

3. Правно или физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину у складу са пројектима санације и ремедијације

4. Оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја, у једнаким или већим количинама од прописаних, дужан је да примењује Севесо II директиву
5. Потребно је достављати податке за регистре извора загађивања животне средине
6. Потребно је спроводити неопходне мере заштите од удеса
7. Потребно је користити еколошке енергенте.

Производња енергије - Термоенергетска постројења

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити важеће техничке нормативе и стандарде прописане за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објеката
2. Предвидети одговарајуће мере заштите, односно опрему, техничка и технолошка решења, којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздух задовољава прописане граничне вредности
3. У току пробног рада, извршити почетно мерење емисије гасова и извештај са резултатима извршених мерења доставити надлежном органу; у случају да концентрације загађујућих материја у емитованим гасовима прелазе прописане граничне вредности, спровести поступак подешавања параметара уређаја ради постизања прописаних захтева емисије
4. Прибавити дозволу у складу са Законом о заштити ваздуха
5. Складишта чврстог горива (угља) планирати као затворена или наткривена, ради спречавања емисије прашкастих материја
6. Претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе заштиту вода од загађивања
7. Обезбедити посебан простор, потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја (комунални и амбалажни отпад, процесни отпад, рециклабилни материјал, отпад од чишћења сепаратора масти и уља и др.), у складу са законом и другим прописима којима се уређује поступање са секундарним сировинама, опасним и другим отпадом, до предаје лицу са којим је закључен уговор, а које је регистровано или има дозволу за управљање отпадом (складиштење, третман, одлагање и сл.)
8. Није дозвољено складиштење отпадних материја на непокривеном и небетонираном простору у кругу комплекса
9. Управљање отпадним материјама које имају карактер опасног отпада укључити у постојећи систем управљања отпадом на локацији
10. Предвидети адекватно уређено складиште за смештај опасног отпада у складу са важећим прописима који уређују поступање са овом врстом отпада
11. Опасан отпад прикупљати, безбедно чувати у затвореним посудама (бурад), на посебно одређеном и прописно уређеном месту, у складу са прописима
12. Предвидети простор за привремено складиштење отпада за смештај најмање двоструке количине отпада која просечно настаје између два циклуса превоза, чиме се обезбеђује њихова заштита од спољних утицаја
13. Подна површина складишта мора бити непропусна и отпорна на деловање ускладиштеног отпада, у случају евентуалних удесних ситуација (расипање, изливање, проциривање и сл.)
14. Место за складиштење отпада опремити уређајима, опремом и средствима за дојаву, гашење и спречавање ширења пожара и другом сигурносном опремом

15. Инсталације гасовитог и течног горива извести и опремити у складу са прописаним техничким условима и стандардима за ове типове инсталација
16. Гасовито и течно гориво складиштити у складу са одредбама, законом и другим прописима, којим се уређују услови чувања и начин поступања са овом врстом материја
17. Резервоаре за течно гориво опремити бетонским танкванама за прихват горива у случају исцуривања, капацитета 110% запремине резервоара
18. Запаљиве течности и гасове складиштити у посудама или резервоарима који одговарају прописаним техничким условима и стандардима, а у количини и на начин одређен прописима о стандардима за одређену врсту запаљивих течности односно гасова; при избору простора за складиштење, поштовати принципе међусобне компатибилности ускладиштених материја
19. Пројектовати и извести одговарајућу звучну заштиту, којом се обезбеђује да бука која се емитује при прописаним условима коришћења и одржавања уређаја и опреме, не прекорачује прописане граничне вредности
20. Након пуштања погона у рад или при пробном раду погона извршити контролно мерење нивоа буке на граници комплекса и извршити оцену ефикасности примењених мера заштите, при чему се узима као меродаван критеријум за ноћ, будући да емитована бука не зависи од доба дана, већ од режима рада погона; у случају да измерени нивои буке прелазе дозвољене вредности, побољшати звучну изолацију према осетљивим и угроженим објектима
21. Звучну баријеру извести од одговарајућег материјала и адекватне висине, чиме се обезбеђује смањење нивоа буке на граници локације до дозвољених вредности за дан и за ноћ
22. Спроводи неопходне мере заштите од могућих удеса (пожар, изливање, просипање, исцуривање хемикалија), као и мере за отклањање последица у случају удесних ситуација; прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
23. Спроводи програм праћења утицаја рада погона на животну средину, који се односи на мерења емисије загађујућих материја у ваздух и праћење квалитета испуштених отпадних вода, у складу са важећим прописима.

Складиштење запаљивих течности и гасова

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Планирати резервоаре за складиштење и припадајућу мернорегулациону, сигурносну и другу опрему, у складу са важећим техничким нормативима и стандардима, односно прописима којима се уређује изградња и коришћење ове врсте објеката у складу са прописима МУП-а од којих се прибавља сагласност
2. Применити Севесо II директиву
3. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме, у складу са важећим прописима
4. Спроводи претходно наведене опште мере заштите које се односе на заштиту вода од загађивања и управљање насталим отпадом
5. Спроводи претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе заштиту вода од загађивања, заштиту од буке и начин управљања отпадом
6. Спроводи неопходне мере заштите од могућих удеса (пожар, изливање, просипање, исцуривање хемикалија и др.), као и мере за отклањање последица у случају удесних ситуација; прибавити сагласност надлежног органа за предвиђене мере заштите од пожара

7. У близини места на којима је могућност просипања запаљивих течности највећа, поставити сандуке са песком за посипање
8. Израдити Правилник о начину понашања запослених у току редовног рада, као и у случају удеса.

Хемијска индустрија

Самостална постројења за производњу, прераду, формирање и паковање фармацеутских и козметичких производа

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине, које се односе на заштиту вода и ваздуха, заштиту од буке и начин управљања отпадом
2. Спроводити уколико је неопходно програм праћења утицаја рада пројекта на животну средину (чији елементи зависе од карактеристика конкретног пројекта)
3. У случају **производње/прераде фармацеутских производа**, мере заштите укључују следеће:
  - применити опште и посебне мере заштите животне средине и здравља људи, током извођења и рада пројекта, у складу са EUGMP¹ стандардима, препорукама Светске здравствене организације и важећим прописима који се примењују при изградњи и коришћењу ове врсте објекта (глатке и непорозне површине зидова и подова отпорне на антисептике, одговарајући материјали за уградњу са сертификатима о погодности употребе и атестирани уређаји, апарати, опрема и сл.)
  - предвидети прикључење објекта на постојећу и планирану инфраструктуру (водовод, топловод и гасовод - уколико има услова, електрична мрежа), изградњу посебне интерне канализације искључиво сепаратног типа, чије инсталације су изведене од одговарајућих материјала отпорних на велике концентрације дезинфекционих средстава и других агресивних супстанци)
  - планирати опремање објекта одговарајућим системом климатизације (по потреби са клима комором, системом централне принудне вентилације, потребним бројем усисних отвора и апсолутних *HEPPA* филтера, пречишћавањем целокупне количине ваздуха на свим излазним местима вентилационог система, пре упуштања у атмосферу)
  - за постављање инсталација и уређаја, планирати и извести одговарајуће прикључке и арматуре за узорковање техничких флуида; обезбедити услове за обављање континуалног и/или дисконтинуалног праћења квалитета ваздуха у радној средини односно квалитета ефлуената (ваздух који напушта уређај за филтрирање, отпадне воде на излазу из уређаја за пречишћавање)
  - израдити Правилник о обавезама, начину поступања и спровођењу мера заштите у току редовног рада, као и за случај удеса.

---

¹ (EUGMP – “Good manufacturing practice“ – „Добра произвођачка пракса“ - систем чија примена обезбеђује добијање и контролу производа у складу са стандардима квалитета ЕУ)

Прехрамбена индустрија

Постројења за производњу, третман, прераду или обраду производа из: Сировина животињског порекла (осим млека)

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене дозвола надлежних органа и организација
2. Фекалне отпадне воде испуштати у водонепропусну септичку јаму или одводити интерном канализацијом у градску канализациону мрежу
3. Све технолошке отпадне воде, преко сливних решетки, сакупљати и одводити у водонепропусну септичку јаму уз претходан третман на таложнику и сепаратору или их упуштати у градску канализацију, а по извршеном одговарајућем третману којим се обезбеђује прописани квалитет за испуштање у канализациону мрежу односно реципијент
4. Обезбедити сагласности надлезног органа за послове водопривреде (мишљење, услови, дозвола...)
5. Пражњење јама (за прихват претходно третираних санитарних и технолошких отпадних вода) поверити надлежном комуналном предузећу
6. Садржај настао чишћењем таложника и сепаратора предавати организацији или лицу (кафилерија) са којим је закључен уговор, а које је регистровано или има одговарајућу дозволу за управљање овом врстом отпада (складиштење, третман, одлагање и сл.)
7. Чврст органски отпад који има употребну вредност прописно одлагати у посебне наменске посуде-металне контејнере са поклопцима који ће ван употребе бити затворени, а по пражњењу садржаја обавезно вршити прање и дезинфекцију посуда; контејнере празнити по устаљеној динамици и садржај предавати установи или лицу које је регистровано или има дозволу за транспорт ових материја наменским возилима, односно сакупљање и нешкодљиво уклањање сировина анималног порекла (кафилерије)
8. Чврст комунални отпад одлагати у посебан контејнер комуналног отпада, чије пражњење се поверава надлежном комуналном предузећу
9. Предузети потребне мере заштите од цурења расхладног флуида из система за хлађење
10. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту од буке
11. Обезбедити одговарајуће мере за спречавање ширења непријатних мириса (нпр. постављање затворених ограда и др.)
12. Вршити контролу квалитета отпадних вода у складу са прописима
13. Обезбедити озелењавање простора, постављање затворених ограда које штите суседне објекте од буке.

Сировина биљног порекла

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Фекалне отпадне воде испуштати у водонепропусну септичку јаму или одводити интерном канализацијом у градску канализациону мрежу

3. Све технолошке отпадне воде, преко сливних решетки, сакупљати и одводити у водонепропусну септичку јаму уз претходан третман на таложнику и сепаратору или их упуштати у градску канализацију, а по извршеном одговарајућем третману којим се обезбеђује прописани квалитет за испуштање у канализациону мрежу односно реципијент
4. Обезбедити сагласности надлежног органа за послове водопривреде (мишљење, услови, дозвола...)
5. Пражњење јама (за прихват претходно третираних санитарних и технолошких отпадних вода) поверити надлежном комуналном предузећу
6. Предузети мере заштите од цурења расхладног флуида из система за хлађење, у складу са условима надлежног органа
7. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту од буке и управљање насталим отпадом
8. Обезбедити озелењавање простора, постављање затворених ограда које штите суседне објекте од буке
9. Вршити контролу квалитета отпадних вода у складу са прописима.

Постројења за прераду, паковање и конзервирање меса, поврћа и воћа

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Фекалне отпадне воде испуштати у водонепропусну септичку јаму или одводити интерном канализацијом у градску канализациону мрежу
3. Све технолошке отпадне воде, преко сливних решетки, сакупљати и одводити у водонепропусну септичку јаму уз претходан третман на таложнику и сепаратору или их упуштати у градску канализацију, а по извршеном одговарајућем третману којим се обезбеђује прописани квалитет за испуштање у канализациону мрежу односно реципијент
4. Обезбедити сагласност надлежног органа за послове водопривреде (мишљење, услови, дозвола...)
5. Пражњење јама (за прихват претходно третираних санитарних и технолошких отпадних вода) поверити надлежном комуналном предузећу
6. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту од буке и управљање насталим отпадом
7. Обезбедити одговарајуће мере за спречавање ширења непријатних мириса (нпр. постављање затворених ограда и др.)
8. Вршити контролу квалитета отпадних вода у складу са важећим прописима.

Постројења за производњу хране за животиње осим мешаона сточне хране за сопствене потребе

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Санитарно-фекалне отпадне воде испуштати у водонепропусну септичку јаму или одводити интерном канализацијом у градску канализациону мрежу
2. Све технолошке отпадне воде, преко сливних решетки, сакупљати и одводити у водонепропусну септичку јаму уз претходан третман на таложнику и сепаратору или их упуштати у градску канализацију, а по извршеном одговарајућем третману којим се обезбеђује прописани квалитет за испуштање у канализациону мрежу односно реципијент

3. Обезбедити сагласност надлежног органа за послове водопривреде (мишљење, услови, дозвола...)
4. Пажњење јама (за прихват претходно третираних санитарних и технолошких отпадних вода) поверити надлежном комуналном предузећу
5. Садржај настао чишћењем таложника и сепаратора предавати овлашћеним организацијама, или оператерима на даљи третман
6. Предвидети систем/опрему за локално отпрашивање на свим транспортним тракама, уређајима за уситњавање, мешање и паковање хране за животиње
7. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту од буке и управљање насталим отпадом
8. Обезбедити одговарајуће мере за спречавање ширења непријатних мириса (нпр. постављање затворених ограда и др.)
9. Прибавити сагласност надлежног органа за предвиђене мере заштите од пожара
10. По потреби спровести мониторинг амбијенталног ваздуха.

Пољопривреда

Фарме за узгој живине

Обавезе носиоца пројекта су да:

1. Непосредну околину објекта одржава чистом и уредном уз спречавање приступа непожељних животиња (глодари, птице, мачке...)
2. Употребљену воду од прања објеката, као и употребљену воду за хигијенско-санитарне потребе прикупља каналима у водонепропусну септичку јаму која мора редовно да се празни преко надлежног комуналног предузећа
3. Користи средства за дезинфекцију искључиво према упутству произвођача, на начин да се избегне њихов негативан утицај на околину
4. Приликом спровођења здравствених и хигијенско - санитарних мера у објектима, користи искључиво одобрена и дозвољена средства прописана санитарно-ветеринарским условима
5. Стајско ђубре одлаже на бетонираним платоу, заштићеном од атмосферских утицаја и одвози на сопствене пољопривредне површине или предаје другим пољопривредним произвођачима, уз обавезно тренутно заоравање
6. При појави евентуалне заразе примени мере дезинфекције и користи средства под надзором ветеринарске службе
7. Сав комунални отпад уклања са локације преко надлежног комуналног предузећа
8. Са лешевима уинулих животиња поступа у складу са прописаним ветеринарско-санитарним условима
9. Предвиди одговарајуће мере за спречавање ширења непријатних мириса (нпр. за упијање непријатног мириса амонијака користити рупичасте џакове напуњене зеолитом и сл.)
10. По ободу комплекса, подигне високо зеленило дугог вегетационог периода
11. Врши праћење емисије загађујућих материја у складу са законом и прописима донетим по основу истог.

Фарме за узгој свиња и говеда

Обавезе носиоца пројекта су да:

1. Непосредну околину објекта одржава чистом и уредном уз спречавање приступа непожељних животиња (глодари, птице, мачке...)

2. Употребљену воду од прања објеката, као и употребљену воду за хигијенско-санитарне потребе прикупља каналима у водонепропусну септичку јаму која мора редовно да се празни преко надлежног комуналног предузећа
3. Користи средства за дезинфекцију искључиво према упутству произвођача, на начин да се избегне њихов негативан утицај на околину
4. Приликом спровођења здравствених и хигијенско-санитарних мера у објектима, користи искључиво одобрена и дозвољена средства прописана санитарно-ветеринарским условима
5. Стајско ђубре одлаже на бетонираном платоу, заштићеном од атмосферских утицаја и одвози на сопствене пољопривредне површине или предаје другим пољопривредним произвођачима, уз обавезно тренутно заоравање
6. При појави евентуалне заразе примени мере дезинфекције и користи средства под надзором ветеринарске службе
7. Сав комунални отпад уклања са локације преко надлежног комуналног предузећа
8. Са лешевима уинулих животиња поступа у складу са прописаним ветеринарско-санитарним условима
9. Предвиди одговарајуће мере за спречавање ширења непријатних мириса (нпр. за упијање непријатног мириса амонијака користити рупичасте цакове напуњене зеолитом и сл.)
10. По ободу комплекса, подигне високо зеленило дугог вегетационог периода
11. Врши праћење емисије загађујућих материја у складу са законом и прописима донетим по основу истог,
12. Сакупљање течног стајњака-осоке врши преко избетонираних канала до водонепропусне јаме-осочаре
13. Осоку не сме упуштати у речне токове нити је изливати на околно земљиште
14. Извучену осоку евакуише на оранице које ће одмах заоравати, док ће транспорт исте врши искључиво цистернама које онемогућавају просипање путем
15. Јаму осочару редовно празни
16. На крају сваког турнуса након чишћења изврши дезинфекцију објекта.

Постројења за за обраду, третман и прераду млека

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Поштовати Закон о геолошким истраживањима, Закон о утврђивању и разврставању резерви минералних сировина и приказивању података геолошких истраживања и подзаконских аката донетих на основу ових закона
3. Прибавити одобрење надлежног органа за утврђивање и разврставање резерви подземне воде и сагласност за коришћење - експлоатацију подземних вода, у складу са законом којим се уређује област геолошких истраживања, односно рударства, заштита животне средине (за она предузећа која користе подземну воду)
4. У складу са важећим прописима из области геолошких истраживања инвеститор или корисник подземних вода дужан је да сваке године доставља податке о стању резерви подземних вода надлежном министарству (за она предузећа која користе подземну воду)
5. Објекте изградити у складу са одређеним зонама санитарне заштите изворишта према важећем правилнику (за она предузећа која користе подземну воду)

6. Санитарно-фекалне отпадне воде испуштати у водонепропусну септичку јаму или одводити интерном канализацијом у градску канализациону мрежу
7. Све технолошке отпадне воде, преко сливних решетки, сакупљати и одводити у водонепропусну септичку јаму уз претходан третман на таложнику и сепаратору или их упуштати у градску канализацију, а по извршеном одговарајућем третману којим се обезбеђује прописани квалитет за испуштање у канализациону мрежу односно реципијент
8. Обезбедити сагласност надлежног органа за послове водопривреде (мишљење, услови, дозвола...)
9. Сурутка се не сме испуштати у технолошке воде, већ се мора скупљати и обрађивати кувањем или уступати привредним субјектима ради даљег третмана
10. Обавезно пружити на увид надлежној инспекцији документацију о предаји сурутке
11. Пражњење јама (за прихват претходно третираних санитарних и технолошких отпадних вода) поверити надлежном комуналном предузећу
12. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на смањење нивоа емитоване буке и управљање насталим отпадом
13. Предузети мере заштите од цурења расхладног флуида из система за хлађење у складу са условима надлежног органа
14. Вршити контролу квалитета отпадних вода у складу са важећим прописима.

Постројења за обраду, третман и прераду подземних вода, пуњење и паковање

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Поштовати Закон о геолошким истраживањима, Закон о утврђивању и разврставању резерви минералних сировина и приказивању података геолошких истраживања и подзаконских аката донетих на основу ових закона
2. Поштовати опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
3. Прибавити одобрење надлежног органа за утврђивање и разврставање резерви подземне воде и сагласност за коришћење - експлоатацију подземних вода, у складу са законом којим се уређује област геолошких истраживања, односно рударства, заштита животне средине
4. Одредити зоне санитарне заштите изворишта према важећем правилнику
5. Пре почетка коришћења објекта, обезбедити његово прикључење на постојећу и планирану комуналну инфраструктуру, у свему у складу са урбанистичким условима за уређење простора утврђеним урбанистичким планом, односно условима које су утврдили надлежни органи и организације
6. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту од буке, заштиту вода и управљање насталим отпадом
7. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа за предвиђене мере заштите од пожара
8. Вршити праћење квалитета отпадних вода, у складу са важећим прописима
9. У складу са важећим прописима из области геолошких истраживања инвеститор или корисник подземних вода дужан је да сваке године доставља податке о стању резерви подземних вода надлежном министарству.

Постројење за производњу пива

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Поштовати опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту од буке, заштиту вода (третман технолошких отпадних вода и др.) и управљање насталим отпадом
3. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа за предвиђене мере заштите од пожара
4. Вршити праћење квалитета отпадних вода, у складу са важећим прописима
5. Поштовати Закон о геолошким истраживањима, Закон о утврђивању и разврставању резерви минералних сировина и приказивању података геолошких истраживања и подзаконских аката донетих на основу ових закона
6. Прибавити одобрење надлежног органа за утврђивање и разврставање резерви подземне воде и сагласност за коришћење - експлоатацију подземних вода, у складу са законом којим се уређује област геолошких истраживања, односно рударства, заштита животне средине (за она предузећа која користе подземну воду)
7. Објекте изградити у складу са одређеним зонама санитарне заштите изворишта према важећем правилнику (за она предузећа која користе подземну воду)
8. У складу са важећим прописима из области геолошких истраживања инвеститор или корисник подземних вода дужан је да сваке године доставља податке о стању резерви подземних вода надлежном министарству (за она предузећа која користе подземну воду)
9. Вршити праћење квалитета отпадних вода, у складу са важећим прописима
10. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на поступање са отпадом.

Постројење за производњу слада и квасца

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме
3. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту од буке, заштиту вода (посебно третман технолошких отпадних вода) и управљање насталим отпадом
4. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
5. Вршити праћење квалитета отпадних вода, у складу са важећим прописима
6. Уколико је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја, у једнаким или већим количинама од прописаних, обавезна је примена Севесо II Директиве

Постројење за производњу слаткиша или сирупа

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација

2. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме
3. Спровести претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту од буке, заштиту вода (посебно третман технолошких отпадних вода) и управљање насталим отпадом
4. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа за предвиђене мере заштите од пожара
5. Вршити праћење квалитета отпадних вода, у складу са важећим прописима.

Постројење за производњу:

12. алкохолних пића

13. безалкохолних пића

14. сирћета

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме
3. Применити неопходне мере за правилно и безбедно чување и руковање хемијским средствима, хемикалијама и производима који их садрже, у складу са законом и другим важећим прописима којима се уређује управљање хемикалијама
4. Спровести претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту од буке, заштиту вода (посебно третман технолошких отпадних вода) и управљање насталим отпадом
5. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
6. Спровести програм праћења утицаја рада погона на животну средину, који се односи на мерења емисије загађујућих материја у ваздух и праћење квалитета испуштених отпадних вода, у складу са важећим прописима
7. Поштовати Закон о геолошким истраживањима, Закон о утврђивању и разврставању резерви минералних сировина и приказивању података геолошких истраживања и подзаконских аката донетих на основу ових закона
8. Прибавити одобрење надлежног органа за утврђивање и разврставање резерви подземне воде и сагласност за коришћење - експлоатацију подземних вода, у складу са законом којим се уређује област геолошких истраживања, односно рударства, заштита животне средине (за она предузећа која користе подземну воду)
9. Објекте изградити у складу са одређеним зонама санитарне заштите изворишта према важећем правилнику (за она предузећа која користе подземну воду)
10. У складу са важећим прописима из области геолошких истраживања инвеститор или корисник подземних вода дужан је да сваке године доставља податке о стању резерви подземних вода надлежном министарству (за она предузећа која користе подземну воду).

Постројења за клање животиња и постројења за прераду рибе

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Фекалне отпадне воде испуштати у водонепропусну септичку јаму или одводити интерном канализацијом у градску канализациону мрежу

3. Све технолошке отпадне воде, преко сливних решетки, сакупљати и одводити у водонепропусну септичку јаму уз претходан третман на таложнику и сепаратору или их упуштати у градску канализацију, тек по извршеном третману (сепаратор уља и масти); одговарајућим третманом обезбедити квалитет отпадних вода који задовољава прописане услове за испуштање у јавну канализацију, односно реципијент
4. Обезбедити сагласност надлежног органа за послове водопривреде (мишљење, услови, дозвола...)
5. Пражњење јама (за прихват претходно третираних санитарних и технолошких отпадних вода) поверити надлежном комуналном предузећу
6. Садржај настао чишћењем таложника и сепаратора, предавати овлашћеним организацијама, оператерима или лицима (кафилерији) на даљи третман поштујући одредбе Закона о управљању отпадом
7. Чврст органски отпад који има употребну вредност прописно одлагати у посебне наменске посуде-металне контејнере са поклопцима који ће ван употребе бити затворени, а да по пражњењу садржаја врши обавезно прање и дезинфекцију; контејнере празнити по устаљеној динамици и садржај предавати установи или лицу које је регистровано или има дозволу за транспорт ових материја наменским возилима, односно сакупљање и нешкодљиво уклањање сировина анималног порекла (кафилерије); течни органски отпад-крв одлагати у металну бурад, а потом са истим отпадом поступати на утврђен начин и такође га одвозити у кафилерију
8. Спровести претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на мере заштите од буке и управљање отпадом
9. Предузети мере заштите од цурења расхладног флуида из система за хлађење у складу са условима надлежног органа
10. Спровести програм праћења утицаја рада пројекта на животну средину, који се односи на праћење квалитета испуштених отпадних вода, у складу са важећим прописима.

Постројења за производњу рибљег брашна или рибљег уља

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме
2. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
3. Фекалне отпадне воде испуштати у водонепропусну септичку јаму или одводити интерном канализацијом у градску канализациону мрежу
4. Све технолошке отпадне воде, преко сливних решетки, сакупљати и одводити у водонепропусну септичку јаму уз претходан третман на таложнику и сепаратору или их упуштати у градску канализацију, тек по извршеном третману (сепаратор уља и масти); одговарајућим третманом обезбедити квалитет отпадних вода који задовољава прописане услове за испуштање у јавну канализацију, односно реципијент
5. Пражњење јама (за прихват санитарних и технолошких отпадних вода) поверити надлежном комуналном предузећу
6. Садржај настао чишћењем таложника и сепаратора, предавати овлашћеним организацијама или лицима (кафилерији) на даљи третман
7. Спровести претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на мере заштите од буке и управљање отпадом
8. Предузети мере заштите од цурења расхладног флуида из система за хлађење у складу са условима надлежног органа

9. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара.

Постројења за производњу и прераду скроба

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме
3. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на заштиту вода и управљање насталим отпадом
4. Применити неопходне мере за правилно и безбедно чување и руковање хемијским средствима, хемикалијама и производима који их садрже, у складу са законом и другим важећим прописима којима се уређује управљање хемикалијама
5. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа за предвиђене мере заштите од пожара
6. Вршити контролу квалитета испуштених отпадних вода, у складу са важећим прописима.

Постројења за производњу или рафинирање шећера коришћењем шећерне репе или сировог шећера

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме
3. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на мере заштите од буке, заштите вода и ваздуха и управљање насталим отпадом
4. Уградити одговарајући уређај за пречишћавање технолошких отпадних вода пре испуштања у канализациону мрежу, а по претходно прибављеној сагласности надлежног органа/организације на пројекат тог уређаја; обезбедити квалитет пречишћених отпадних вода који задовољава прописане услове за испуштање у јавну канализацију, односно реципијент
5. Обезбедити сагласност надлежног органа за послове водопривреде (мишљење, услови, дозвола...)
6. Применити неопходне мере за правилно и безбедно чување и руковање хемијским средствима, хемикалијама и производима који их садрже, у складу са законом и другим важећим прописима којима се уређује управљање хемикалијама
7. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
8. Уколико је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја, у једнаким или већим количинама од прописаних обавезна је примена Севесо II Директиве
9. Израдити и обезбедити спровођење програма праћења утицаја рада погона на животну средину, који се односи на мерење емисије загађујућих материја у ваздух и контролу квалитета испуштених отпадних вода, у складу са важећим прописима.

Млинови и сушаре

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме
3. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на мере заштите од буке и управљање насталим отпадом
4. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
5. Предвидети одговарајућу опрему, техничка и технолошка решења, којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздух задовољава прописане граничне вредности
6. Спроводити програм праћења утицаја рада погона на животну средину, који се односи на појединачна мерења емисије загађујућих материја у ваздух, у складу са важећим прописима.

Хладњаче (без погона за прераду сировина)

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме
2. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на мере за смањење нивоа емитоване буке и управљање насталим отпадом
3. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
4. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
5. У расхладним уређајима користити расхладно средство (фреон R404a - смеша флуор деривата етана) које не садржи хлор и не оштећује озонски омотач
6. Предузети мере заштите од цурења расхладног флуида из система за хлађење у складу са условима надлежног органа.

Производња меласе

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација
2. Обављати редовно одржавање и техничку контролу процесне опреме
3. Спроводити претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на мере заштите од буке, заштите вода и управљање насталим отпадом
4. Применити неопходне мере за правилно и безбедно чување и руковање хемијским средствима, хемикалијама и производима који их садрже, у складу са законом и другим важећим прописима којима се уређује управљање хемикалијама
5. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
6. Спроводити програм праћења утицаја рада погона на животну средину, који се односи на мерења емисије загађујућих материја у ваздух и праћење квалитета испуштених отпадних вода, у складу са важећим прописима.

Индустрија текстила, коже, дрвета и папира

Постројења за прераду, обраду и оплемењивање дрвета

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Обезбедити посебан простор, потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја (комунални и амбалажни отпад, рециклабилни материјал, остаци од обраде дрвета, отпадне материје од третмана технолошких отпадних вода, засићени филтери за пречишћавање отпадног ваздуха, отпад од чишћења таложника-сепаратора масти и уља и др.), у складу са законом и другим прописима којима се уређује поступање са отпадом, секундарним сировинама и евентуалним опасним отпадом, да секундарне сировине, опасан и други отпад предаје лицу са којим је закључен уговор, а које има одговарајућу дозволу за управљање отпадом (складиштење, третман, одлагање и сл.)
2. Спровести претходно наведене опште мере заштите од буке
3. Пиљевину, отпатке од дрвета и дрвну прашину сакупљати на локацији на начин којим се спречава неконтролисано расипање у околину (предвидети постављање бункера)
4. Машине и опрему за сечење дрвета опремити системом за локално отпашивање и одвођење пиљевине
5. Наношење фарбе/лака/премаза вршити у посебној просторији која је снабдевена воденом завесом, уз сакупљање и одговарајући третман насталих отпадних вода
6. Предвидети одговарајући филтер за пречишћавање отпадног ваздуха са заосталим парам растварача из просторије за фарбање/лакирање дрвета, којим се обезбеђује да концентрације емитованих загађујућих материја задовољавају прописане граничне вредности
7. Применити неопходне мере за правилно и безбедно чување и руковање фарбама, бојама, премазима и другим коришћеним хемијским средствима, у складу са законом и важећим прописима којима се уређује управљање хемикалијама
8. Спровести неопходне мере заштите од могућих удеса (пожар, изливање, просипање, исцуривање хемикалија), као и мере за отклањање последица у случају удесних ситуација; прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
9. Израдити и спровести програм праћења утицаја пројекта на животну средину, који обухвата контролу квалитета отпадних вода након третмана, односно мерење емисије загађујућих материја у ваздух, што се поверава овлашћеној стручној организацији, у складу са важећим прописима.

Постројења за штављење и обраду коже

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Спровести претходно наведене опште мере заштите животне средине које се односе на мере заштите вода (третман технолошких отпадних вода) и ваздуха (пречишћавање отпадних гасова), смањење нивоа емитоване буке и управљање насталим специфичним (отпаци од сирове, конзервиране или уштављене коже, отпаци од коже у преради и др.) и другим произведеним отпадом
2. Применити неопходне мере за правилно и безбедно чување и руковање коришћеним хемијским средствима (боје, лакови, средства за штављење, масти), хемикалијама и производима који их садрже, у складу са законом и другим важећим прописима којима се уређује управљање хемикалијама

3. Уколико је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја, у једнаким или већим количинама од прописаних обавезна је примена Севесо II директиве
4. Предвидети посебне мере заштите у случају удеса, односно прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
5. Израдити и обезбедити спровођење програма праћења утицаја рада погона на животну средину који се односи на мерење емисије загађујућих материја у ваздух
6. Испоштовати опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене дозвола надлежних органа и организација
7. Фекалне отпадне воде испуштати у водонепропусну септичку јаму или одводити интерном канализацијом у градску канализациону мрежу
8. Све технолошке отпадне воде, преко сливних решетки, сакупљати и одводити у водонепропусну септичку јаму уз претходан третман на таложнику и сепаратору или их упуштати у градску канализацију, а по извршеном одговарајућем третману којим се обезбеђује прописани квалитет за испуштање у канализациону мрежу односно реципијент
9. Контролисати квалитет испуштених отпадних вода, у складу са важећим прописима
10. Обезбедити сагласност надлежног органа за послове водопривреде (мишљење, услови, дозвола...)
11. Пражњење јама (за прихват претходно третираних санитарних и технолошких отпадних вода) поверити надлежном комуналном предузећу
12. Садржај настао чишћењем таложника и сепаратора предавати организацији или лицу (кафилерија) са којим је закључен уговор, а које је регистровано или има одговарајућу дозволу за управљање овом врстом отпада (складиштење, третман, одлагање и сл.)
13. Чврст органски отпад (отпад од сирове и конзервиране коже) који има употребну вредност прописно одлагати у посебне наменске посуде-металне контејнере са поклопцима који ће ван употребе бити затворени, а по пражњењу садржаја обавезно вршити прање и дезинфекцију посуда; контејнере празнити по устаљеној динамици и садржај предавати установи или лицу које је регистровано или има дозволу за транспорт ових материја наменским возилима, односно сакупљање и нешкодљиво уклањање сировина анималног порекла (кафилерије)
14. Чврст комунални отпад одлагати у посебан контејнер комуналног отпада, чије пражњење се поверава надлежном комуналном предузећу.

Инфраструктурни пројекти

Пројекти урбаног развоја:

- **трговачки, пословни и продајни центри**
- **стадиони**

Обавезе носиоца пројекта су:

1. У деловима комплекса центра намењеног за пословање, обављати искључиво делатности које не угрожавају квалитет животне средине, не производе буку или непријатне мирисе, односно не умањују квалитет боравка у објектима и њиховој околини

2. Применити опште и посебне санитарне мере и услове у складу са законом и важећим прописима којима се уређује област санитарног надзора, у случају да се на делове комплекса или планиране активности примењују одредбе наведених прописа
3. Пре почетка коришћења објекта обезбедити прикључење комплекса центра на постојећу и планирану комуналну инфраструктуру, у свему у складу са урбанистичким условима за уређење простора утврђеним урбанистичким планом; обезбедити потребне количине воде за рад комплекса, укључујући унутрашњу и спољну хидрантску мрежу, односно захтеве противпожарне заштите; испоштовати посебне услове/сагласности које су утврдили надлежни органи и организације
4. Спровести претходно наведене опште мере заштите животне средине, које се односе на заштиту вода и ваздуха, заштиту од буке
5. При пројектовању и изградњи гаража, планирати и применити мере и услове прописане за коришћење и изградњу ове врсте објекта
6. Применити неопходне мере за правилно и безбедно чување и руковање хемијским средствима, хемикалијама и производима који их садрже, у складу са законом и важећим прописима којима се уређује управљање хемикалијама
7. Спровести неопходне мере заштите од могућих удеса (пожар, просипање, исцуривање хемикалија; танкване или посуде за прихват целокупне количине трансформаторског уља у случају планирања ТС са уљним трансформаторима, односно горива из дизел-електричног агрегата), као и мере за отклањање последица у случају удесних ситуација; прибавити сагласност надлежног органа за предвиђене мере заштите од пожара
8. Обезбедити посебан простор, потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја (комунални и амбалажни отпад, органски отпад - остаци од обраде меса и хране и отпадно јестиво уље, рециклабилни материјал, отпад од чишћења сепаратора масти и уља и отпадних вода из објекта и др.), у складу са законом и другим прописима којима се уређује поступање са секундарним сировинама, опасним и другим отпадом, до предаје лицу са којим је закључен уговор, а које је регистровано и има дозволу за управљање отпадом (складиштење, третман, одлагање и сл.)
9. У случају планирања простора за селективно сакупљање опасног и другог отпада из домаћинства који се не може чувати у контејнерима за комунални отпад, обавеза је власника/корисника да прибави услове, односно дозволу/сагласност надлежног органа за потребе уређења или коришћења наведеног простора
10. Извршити уређење и озелењавање слободних површина (травњаци, жбунаста и висока вегетација) у складу са пројектом хортикултурног уређења
11. Спровести одговарајући програм праћења утицаја на животну средину, који се односи на мерења емисије отпадних гасова (гаража, котларница и сл.), контролу квалитета отпадних вода након третмана, евентуално емитовану буку, у складу са важећим прописима
12. У случају изградње стадиона одабрати одговарајућу локацију за реализацију ове врсте пројекта, у погледу спровођења појачаних мера безбедности, саобраћајног приступа и сл.

Надземни паркинг

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Спровести претходно наведене опште мере заштите животне средине, које се односе на мере заштите у току изградње објекта, као и мере заштите вода и заштиту од буке у току рада пројекта

2. Извршити уређење и озелењавање слободних површина (травњаци, жбунаста и висока вегетација) у складу са пројектом хортикултурног уређења; уколико конкретна локација то захтева, предвидети формирање заштитног зеленог појаса
3. Спровести неопходне мере заштите од могућих удеса (пожар, изливање, просипање, исцуривање хемикалија), као и мере за отклањање последица у случају удесних ситуација; прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара.

Подземна гаража

Обавезе носиоца пројекта су:

1. У складу са претходно спроведеним геолошким и геотехничким истраживањима, дефинисати услове и начин ископа, имајући у виду захтеве заштите темеља околних објеката у току извођења и рада пројекта; по потреби предвидети дренажу око подземног дела конструкције објекта, као и решење дренарања терена испод темељне плоче објекта
2. Применити важеће техничке норме и стандарде који су прописани за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објеката (систем вентилације са одговарајућим бројем измена у јединици времена и обимом уноса свежег ваздуха; информациони систем, аутоматске контроле и дојаве и видео надзора и др.)
3. Спровести претходно наведене опште мере заштите животне средине, које се односе на мере заштите вода и ваздуха, управљање отпадом и мере заштите од буке
4. Све значајне генераторе буке и вибрација, као и делове вентилационог система који су планирани да се изведу на крову гараже, поставити тако да буду на највећој могућој удаљености од припадајућег пословног простора гараже и суседних објеката
5. Приликом планирања отвора вентилационих канала, узети у обзир правце доминантних ветрова
6. Обезбедити техничке и грађевинске услове за постављање опреме за мерење емисије аерозагађења, као и евентуалну уградњу филтерског постројења уколико се накнадно спроведеним мерењима установи потреба његовог коришћења
7. Предвидети и извести грађевинско-техничко решење за евакуацију и контролисано одвођење вода које се генеришу у ванредним ситуацијама (пожар)
8. Електро-дизел агрегат сместити у просторију изграђену уз примену мера за смањење емитоване буке и вибрација, као и мера заштите од евентуалног исцуривања енегрента (танквана за прихват целокупне количине истеклог горива и сл.)
9. Планирати и спровести мере заштите од удеса (могући пожари, експлозије, удесно истицање горива и мазива, отказ система за вентилацију и др.); израдити План реаговања у удесним ситуацијама; прибавити сагласност надлежног органа МУП-а на предвиђене мере заштите од пожара
10. Израдити Пројекат озелењавања којим ће бити обухваћен објекат и кровна тераса гараже (постављање жардињера са зеленим насадима дуж обода кровне терасе, а нарочито према суседним стамбеним објектима)
11. Спровести одговарајући програм праћења утицаја на животну средину, који се односи на мерења емисије отпадних гасова на вентилационим испустима, мерење нивоа емитоване буке и контролу квалитета отпадне воде пре упуштања у градску канализациону мрежу, односно одређени реципијент.

Базне радио станице мобилне телефоније

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Базну станицу пројектовати и изградити у складу са важећим нормама и стандардима за ту врсту објеката
2. Након изградње, односно постављања базне станице мобилне телефоније, извршити:
  - прво испитивање, односно мерење нивоа електромагнетног поља у околини антенског система базне станице, а пре издавања дозволе за почетак рада, односно употребе
  - периодично испитивање нивоа електромагнетног поља након пуштања базне станице у рад у складу са законом и другим прописима,
  - достављање података и документације о извршеним испитивањима нејонизујућег зрачења надлежном органу у року од 15 дана од дана извршеног мерења
3. Објекте не постављати унутар друге зоне опасности од пожара, у близини отворених складишта лако испарљивих, запаљивих и експлозивних материја без одговарајуће заштите и прибављених услова, односно сагласности надлежног органа МУП-а
4. У случају када се антенски систем базне станице инсталира на стубу који полази од тла, поставити ограду око базне станице и антенског стуба; на огради поставити табле са упозорењем о забрани прилаза
5. Антенски систем базне станице се мора пројектовати тако, да се у главном снопу зрачења антене не налазе антенски системи других комерцијалних или професионалних уређаја, као ни сами уређаји, што се постиже оптималним избором висине антене, као и правилним избором позиције антенског система на самом објекту.

Остали пројекти

Аутомобилске стазе за трке или испитивање моторних возила са пратећим објектима

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити важеће техничке нормативе и стандарде прописане за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објеката, посебно мере заштите које се односе на безбедност корисника/такмичара и гледалаца (гумени одбојници и друга потребна опрема, прегледност, безбедна удаљеност засада дрвећа и сл.)
2. Узети у обзир потребне услове које мора да задовољи конкретна локација у погледу карактеристика и осетљивости саме локације², удаљености околних усетљивих објеката, захтева безбедности и минималних утицаја на чиниоце животне средине
3. Предвидети потребне противпожарне мере заштите (дефинисана најкритичнија места стазе, сипање и доливање горива у такмичарска возила, мере заштите од исцуривања, потребан број и распоред апарата за гашење пожара, присуство и одговорност лица одговорних за поступање у случају удеса током такмичења и др.)
4. Применити потребне мере заштите од буке имајући у виду изложеност околних стамбених и других објеката (звучне баријере и сл.)
5. По потреби дефинисати време рада и коришћења објекта за одржавање такмичења и планираних манифестација.

---

² не одобрава се извођење ове врсте пројекта у заштићеном природном и културном добру, њиховој околини, зони заштите водоизворишта, заштитној зони око гасовода и других цевовода и сл.

Постројења за производњу бетона - бетоњерке, укључујући и мобилна постројења

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Применити важеће техничке нормативе и стандарде прописане за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објекта
2. Предвидети одговарајућу опрему, односно техничка и технолошка решења (системи за отпрашивање, филтери одговарајуће пропусности, затворени „оклопљени“ делови постројења и др.) за смањење емисија загађујућих материја у ваздух, на критичним местима постројења (манипулација сировинама, силоси за складиштење цемента, тракасти и пужни транспортери за допремање и дозирање сировина, процесна јединица за мешање, евентуалне емисије продуката сагоревања из котларнице и сл.)
3. Обавезно вршити влажење манипулативних површина/агрегата
4. Обезбедити техничке и грађевинске услове за постављање опреме за мерење емисије у ваздух
5. Пројектовати и извести одговарајућу звучну заштиту, којом се обезбеђује да бука емитована током рада постројења не прекорачује прописане граничне вредности; користити транспортна средства и опрему усклађену са техничким прописима, у складу са важећим прописима
6. Обезбедити потпуни прихват атмосферске воде са интерних манипулативних, саобраћајних и паркинг површина, њихов третман у одговарајућем сепаратору масти и уља, чије чишћење са преузимањем насталог отпада се организује преко лица које је регистровано или има дозволу за управљање овом врстом отпада (складиштење, третман, одлагање и сл.)
7. Предвидети посебан простор и одговарајућу опрему за привремено чување процесног отпада (бетонска мешавина незадовољавајућег квалитета, отпадне материје од чишћења постројења и опреме, засићени филтери и сл.) као и других врста отпадних материја (комунални и рециклабилни отпад, остатак од чишћења уређаја за пречишћавање атмосферских и отпадних вода и др.), у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом, до предаје лицу са којим је закључен уговор о преузимању, а које је регистровано или има дозволу за управљање том врстом отпада (сакупљање, третман)
8. Извршити уређење и озелењавање слободних површина (травњаци, жбунаста и висока вегетација) у складу са пројектом хортикултурног уређења
9. Планирати одговарајуће мере заштите од удеса (опрема за прихват целокупне количине складиштеног погонског горива, енергента из дизел-електричног агрегата, као и трансформаторског уља у случају евентуалног исцуривања, противпожарна заштита); прибавити сагласност надлежне службе МУП-а на предвиђене мере заштите од пожара
10. Током пробног и редовног рада пројекта, вршити праћење емисије у ваздух (емитери честичног загађења), нивоа буке, квалитета и количине отпадне воде пре упуштања у реципијент, односно градску канализациону мрежу
11. Повремено контролисати квалитет амбијенталног ваздуха.

Гробља и крематоријуми

Гробља

Обавезе носиоца пројекта су:

1. У складу са резултатима хидрогеолошких истражних радова и закључцима и препорукама наменског геотехничког елабората, израдити пројекат насипања, односно планирати распоред места за сахрањивање и места за урне
2. Извршити одговарајуће анализе материјала за насипање (минерални и хемијски

састав тла, степен заступљености хумуса као неповољног чиниоца, водна, ваздушна и гранулометријска својства) и на основу добијених резултата дефинисати додатни супстрат, његов састав и процентуални састав по јединици запремине тла

3. Насипање подручја гробишта изводити довољно рано, пре почетка коришћења, како би се омогућило природно слегање тла; узорке насутог тла препуштеног природној консолидацији, након одређеног времена анализирати опитима стишљивости; насипање терена вршити у што већој мери материјалом истих или сличних физичко-механичких карактеристика, ради задржавања природна порозности тла

4. Спровести неопходне техничке мере за површинско одводњавање како у току градње, тако и по завршетку радова, односно у току експлоатације

5. Предвидети застирање (асфалтирање, поплочавање и сл.) свих неозелењених површина око објеката

6. Претходно наведене опште мере заштите животне средине, које се односе на мере заштите вода и земљишта

7. Поштовати минимални ротациони турнус сахрањивања од 10 година

8. Ризике од загађења животне средине у току експлоатације редуковати правилним укопавањем посмртних остатака и сталним одржавањем укопних површина које обухвата планирано гробље

9. Чврсте отпадне материје са гробља (стари венци, остаци вештачког цвећа, комунални отпад) сакупљати у посебне контејнере, а одношење истих организовати преко овлашћеног лица

10. Евентуалне постојеће септичке јаме и упијајуће бунаре затворити а простор санирати

11. Израдити и спровести пројекат озелењавања гробља (алеје, парковски део комплекса, површине за сахрањивање у колумбаријумима и розаријумима, заштитни појас уз ограђену границу гробља)

12. Редовно одржавати зелене и друге површине гробља тако да су задовољене њихове основне намене

13. Вршити по потреби дератизацију комплекса гробља ангажовањем лица/организације која је овлашћена за обављање ових послова

14. Израдити Упутство за поступање у случају удеса (пожар), односно ванредних ситуација (велика смртност епидемијских размера, изузетно ниске температуре, снажне падавине великог интензитета, поплаве и сл.), са дефинисаним начином утврђивања удеса, процедуром обавештавања, задужењима свих запослених и одговорној особи за отклањање последица у случају удеса, поступком евентуалне евакуације запослених

15. Вршити праћење стања квалитета земљишта и евентуално постојећих површинских вода, као и подземних вода преко уграђених пијезометара постављених на одговарајућим местима у односу на нагиб терена и правац кретања подземних вода.

Сабирна капела – мртвачница на гробљу

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Израдити Правилник о функционисању (коришћењу) капеле са дефинисаним обавезама, начином поступања и спровођења мера заштите у току редовног рада, као и за случај ванредних догађаја, у складу са важећим прописима којима се уређује заштита запослених, хигијенско-епидемиолошка заштита у објекту и околини, као и управљање и контрола свих функционалних система објеката

2. Вршити редован санитарни преглед, односно вакцинацију запослених према епидемиолошким индикацијама

3. Обезбедити потребан број изолационих одећа, односно одговарајућу опрему и средства за заштиту свих запослених, као и простор за смештај употребљених заштитних средстава и опреме за случај масовних несрећа са смртним исходом
4. Вршити редовну хемијску и бактериолошку контролу ефикасности поступка стерилизације, као и редовну проверу ефикасности свих врста дезинфекционих средстава која се користе
5. Прибавити одговарајуће атесте за пројектом предвиђене апарате и опрему
6. Користити кесе од пунијег полиетилена или полиамида за сакупљање специфичног отпада
7. Обезбедити да квалитет отпадних вода планираних објеката (прање просторија дезинфекционим растворима, санитарни уређаји за обраду умрлих лица, прање и дезинфекција возила за транспорт умрлих) задовољава прописане за упуштање у канализацију или коришћени реципијент
8. Обезбедити чишћење сепаратора за третман отпадних вода из просторије за прање и дезинфекцију возила за транспорт преминулих и безбедно чување отпадног талога, односно предају лицу са којим је закључен уговор, а које је регистровано или има дозволу за управљање овом врстом отпада.

Крематоријуми

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Предвидети одговарајућу опрему, техничка и технолошка решења за спречавање и смањење испуштања загађујућих компонената у ваздух, односно спречавање појаве видљивог дима или честица пепела у димним гасовима који се испуштају кроз димњак у атмосферу
2. При пројектовању постројења применити потребна техничка и технолошка решења, у складу са важећим националним прописима, као и међународним стандардима, критеријумима и препорукама који се односе на изградњу и рад ове врсте објеката, односно обезбедити следеће карактеристике и услове рада постројења:
  - након последњег убризгавања ваздуха у процес сагоревања, процесни гасови требају провести бар две секунде при температури од најмање 850°C, при чему се мерење врши код унутрашњег зида коморе за сагоревање или у некој другој репрезентативној тачки коморе, ако то одобри надлежни орган
  - максимална вредност димнокатранског броја мерено по Ринглеману је један
  - препоручене техничке карактеристике рада су: минимална температура гасова на испусту 400°C; минимални пречник димњака 0.46 m; минимална брзина гасова на врху испуста 15 m/s; минимална висина димњака 10 m
  - континуално мерење емисија прашкастих материја и угљен-моноксида, при чему резултати мерења емисије не смеју прекорачивати следеће граничне вредности: за прашкасте материје 80 mg/m³, а за угљен-моноксид 100 mg/m³ (изражено при 273K и 101,3kPa у сувом гасу при 11% O₂)
  - сматра се да су испуњени прописани захтеви емисије, ако не више од 5% свих 60-то минутних средњих вредности не прелази граничну вредност емисије и ако ни једна 60 - минутна средња вредност не пређе двоструку вредност граничну вредност емисије; период од 60 минута односи се на првих 60 минута сваке кремације или на краћи период ако је период кремације краћи; по истеку овог периода, вредност емисије угљен-моноксида би требало да буде минимална

- гранична вредност емисије хлороводоника износи 200 mg/m^3 , а органских материја 20 mg/m^3 , не рачунајући прашкасте материје, изражено при 273K и 101,3кPa у сувом гасу при 11% O₂, и при појединачним мерењима
- препоручује се аутоматска контрола рада постројења
- применити одговарајуће мере за смањење емисије прашкастих материја приликом третмана остатака из процеса кремације
- пројектним решењем димњака обезбедити максималну дисперзију загађујућих материја у ваздуху
- забрањено је испуштање гасова непријатних мириса, што се проверава обављањем олфактометријским мерењима
- током процеса кремације одржавати одговарајућу температуру и време задржавања материјала и гасова, а у складу са препорукама произвођача, како би се обезбедило ефикасно сагоревање и смањиле емисије загађујућих компонената у ваздуху
- забрањено је спаљивати пластичне материјале, материјале од ПВЦ, полистиренских пена, материјале третиране бојама са оловом или полиуретаном
- обезбедити потпуну заштиту земљишта и подземних вода изградњом одговарајућих дренажа
- све отпадне воде, осим атмосферских, морају бити подвргнуте одговарајућем третману пре испуштања
- евентуални отпад од кремације мора се сахрањивати на посебним местима, дефинисаним у складу са важећим прописима.

Ћумуране

Обавезе носиоца пројекта су:

1. Објекти морају бити удаљени најмање 1000 m од границе грађевинских подручја насеља стамбене и мешовите намене, грађевинских подручја насеља мешовите и јавне намене, односно објекти морају бити удаљени најмање 200 m од руба шуме
  2. Објекти морају бити изграђени у зони тако да струје ветрова односе настале гасове и буку у правцу супротном од грађевинских подручја насеља стамбене и мешовите намене, односно грађевинских подручја насеља мешовите и јавне намене
  3. Постројење мора бити изграђено на начин којим се потпуно спречава проциривања било каквих отпадних вода и течности из постројења у земљиште, подземне воде или површинске водотокове, као и мешање отпадних вода са водама од атмосферских падавина
  4. Забрањен је ноћни рад свих машина и уређаја, осим самог континуалног рада постројења за карбонизацију
  5. За потребе издавања одобрења за изградњу или употребу објекта, обавезно прибавити посебне услове и мере заштите од пожара надлежне полицијске управе, као и посебне услове организације надлежне за заштиту природе
  6. Забрањена је употреба воде за хлађење самих пећи и производа
  7. Гасови се морају испуштати на контролисан начин на врху постројења
  8. Складиште производа, места за претовар и паковање производа извести као затворена, ради спречавања емисије прашкастих материја.
- У случају постојећих објеката за производњу ћумура, који су удаљени мање од 1000 метара од границе грађевинских подручја насеља стамбене и мешовите намене, односно грађевинских подручја насеља мешовите и јавне намене, сагласно члану 76.

став 1. тачка 3) Закона о заштити ваздуха, налаже се прибављање резултата мерења нивоа чађи у ваздуху.

Објекти за снабдевање моторних возила горивом - бензинске пумпе

Обавезе носиоца пројекта су:

1. У сектору резервоара, уградити пијезометар за праћење квалитета подземних вода, у свему у складу са претходно прибављеним условима надлежног органа
2. Предвидети уградњу система за одсисавање бензинских и дизел пара и повратак у резервоар, односно цистерну, на свим аутоматима за издавање горива, као и на заједничком утакачком шахту
3. Предвидети сепаратор масти и уља за пречишћавање зауљених отпадних вода из пратећих објеката (евентуална перионица, радионица за сервисирање возила) пре упуштања у канализацију или одређени реципијент
4. Извршити уређење и озелењавање слободних површина (травњаци, жбунаста и висока вегетација) у складу са пројектом хортикултурног уређења
5. Спровести претходно наведене опште мере заштите животне средине, које се односе на мере заштите вода и управљање насталим отпадом
6. Спровести неопходне мере заштите од могућих удеса (пожар; изливање, просипање, исцуривање горива и др), као и мере за отклањање последица у случају удесних ситуација (средства за противпожарну заштиту, поседовање одговарајућег сорбента и др); прибавити сагласност надлежног органа на предвиђене мере заштите од пожара
7. Израдити и спровести програм праћења утицаја пројекта на животну средину, који обухвата праћење квалитета подземних вода.